

Svar till diskussionsfrågor från förmiddagens diskussion (8 grupper).

Nätverket Renare Marks workshop om Riskvärdering 31 maj.

- Vad är skillnaden mellan en riskbedömning och en riskvärdering? (~1 min)

Riskbedömning – Naturvetenskap, fakta
Naturvetenskaplig bedömning av spridning och exponering
Naturvetenskap
Bedöma risker, riskens storlek
Hälsa- och miljökonsekvenser. Mer objektiv
Naturvetenskap
Risk för människa och miljö
”Objektiv” naturvetenskaplig bedömning
Tekn./naturv. Fakta (obs. inbyggda värden)

Riskvärdering – Humaniora, Upplevelser
Övriga aspekter så som ekonomi, känslomässiga ”mjuka” faktorer, tidsaspekter osv.
Naturvetenskap + samhällsvetenskap (olika organisationer olika nomenklatur (t ex NV, KemI, IMM)
Väga med andra faktorer. Är man beredd att acceptera de risker man haft med i riskbedömningen.
Resultat från riskbedömningen. Avvägning och mer subjektiv.
Naturvetenskap, teknik, ekonomi, ”mjukare parametrar” oro etc., mm
Andra aspekter vägs in teknik, ekonomi, miljö, politik sektorintressen, gränsdragning svår
Värderar resultaten från riskbedömningen utifrån ekonomi, politik, värderingar etc.

- Till vad, och hur skall riskvärderingen användas? (~1 min)

För att få lokal acceptans för att genomföra ett projekt.

Ta fram åtgärdsplan för ett område, beslutsunderlag, kommunikation osv

Beslutsunderlag högsta prio.

Åtgärdsplan Riskhanteringsplan

Beslutsunderlag

Kommunikationsunderlag

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag, val av åtgärdsplan och skyddsåtgärder

Underlag för att motivera ett åtgärdsval. Synliggöra processen och valet.

Processen i sig är viktig för huvudman och tillsynsmyndighet.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag

- Hur görs riskvärdering idag och hur bör den utföras? (~20 min)
 - Sälja in lokalt.
Borde utföras mer storskaligt.
LCA dåligt bevakad
Bör kopplas till mer globala miljömål Ex. giftfrimiljö
 - Idag görs riskvärdering främst utifrån riskbedömning och kostnader.
Framtiden, ytterligare metoder för värdering av tredje man, större perspektiv
 - Idag: Riskbedömning hyggligt i hamn
Åtgärdsutredning maskinvara
Π sammanvägning eftersatt
Partsförhandlingar
Oklara ansvarsförhållanden
Bör: Åtgärdsutredning med alternativ
Rekommenderat alternativ med metod
Samverkan med beställaren
Litet utrymme för teoretiska modeller
 - Bättre dokumentation vid bidragsprojekt – mer öppet och systematiskt
Vägledning – jämföra förorenad mark med andra risker
 - Idag: Svårt att värdera naturvärden
Värderingen gör i diskussionsform
I många fall ej spårbar
Kommunikationsverktyg
Bör: Utföras mer spårbart
Flexibelt
Mer verktyg
 - Idag: Fåtal projekt (stora)
Indirekt i övriga projekt
Riskbedömning styr ofta
Bör: vara vidare perspektivt (inte bara ekonomi och teknik)
Vara iterativprocess
Åtgärds mål styr värderingen t ex grund V
Beakta åtgärdsrisker i större omfattning
Förbättring av vissa processer t ex riskbedömning
 - Genomförs med olika ambitionsnivå
Olika intressen –övergripande
Riskvärdering mellan olika projekt saknas
 - Idag: Ett alternativ enbart presenteras
Önskan: Flera alternativ (även de ”orimliga”) bör redovisas

Syfte och målsättning borde ”lyftas en nivå”

- Är det problemägarens uppgift?
- Tillsynsmyndigheten?
- Konsulten?

(dvs oklart ansvar)

Dokumentation är viktigt.

Verktyg: Miljö och hälsoriskbedömningar (Ev. CBA)

Borde vara MLA vilka kriterier ?

Två steg:

- Objektval (MIFO)
- Åtgärdsval (Riskvärdering mm)

- Hur mycket får riskvärderingen kosta? T ex i relation till total projektbudget. (~10 min)

Kosta mer 5% av total projektbudget för saneringen

Ett antal mandagar för att vara meningsfull. Riskvärderingsmatrisen som checklista för beställaren.

Riskvärderingen skall få kosta MER – anpassad till projektets komplexitet

Oftast mindre än åtgärdskostnader ifall det blir åtgärder

MER

Från fall till fall process

Det ska kosta så mycket som krävs.

Det finns dessutom pengar att tjäna i slutändan.